

Catalunya Ràdio en fa vint-i-cinc

El 20 de juny del 1983 van començar les emissions de Catalunya Ràdio. Ara, un quart de segle més tard, l'emissora s'ha consolidat i és líder d'audiència a Catalunya des de fa catorze anys. Pel camí, ha creat noves emissores com ara Catalunya Informació, Catalunya Música i iCat FM. Per celebrar aquestes nocces de plata, s'organitzaran diversos actes commemoratius que culminaran amb una gran festa al Teatre Nacional de Catalunya.

“A qui comencen les emissions de Catalunya Ràdio.” Així, amb la veu de Miquel Calçada, *Mikimoto*, s'engegava la història de Catalunya Ràdio el 20 de juny del 1983. Aquest va ser el tret de sortida d'una emissora de ràdio que amb el temps s'ha convertit en part essencial del paisatge del país. 25 anys convivint dia rere dia amb el públic donen per a molt. L'emissora, alguns dels seus professionals i molts dels programes que han anat omplint la graella de l'ens radiofònic aquests anys han passat a formar part de l'imaginari col·lectiu, de manera que, per exemple, molta gent no entendria el futbol sense Joaquim Maria Puyal o el cafè del matí sense Antoni Bassas. Un quart de segle després d'ésser creada, Catalunya Ràdio gaudeix de bona salut, com ho demostren els estudis de mitjans que la situen líder d'oients des de ja fa més de catorze anys. Malgrat arribar en una època en què la gent s'havia acostumat a la ràdio en castellà, Catalunya Ràdio ha pogut guanyar terreny gràcies a haver demostrat constantment que des dels mitjans públics també es poden fer productes de qualitat. “Atesa la situació cultural i lingüística que arrossegava Catalunya els últims cent anys, Catalunya Ràdio va significar dotar el país d'una eina de cohesió lingüística i cultural que no

haviem tingut mai”, afirma el director, Oleguer Sarsanedas.

Les audiències de l'emissora no són pas una qüestió menor, ja que d'alguna manera Catalunya Ràdio ha contribuït en gran part a consolidar i normalitzar un espai molt important per a la llengua catalana als mitjans de comunicació. Molts programes han acabat incorporant nou vocabulari a la llengua catalana. És el cas dels programes esportius d'en Puyal, que va ser l'encarregat de transmetre al català paraules i situacions del món del futbol que fins aleshores no existien en la nostra llengua.

Programes i periodistes mítics.

També molts programes han transcendit el seu moment i s'han convertit en referents de la radiodifusió catalana. Programes que han traspassat les ones hertzianes i s'han convertit en acompanyants dels anants i vinents dels oïdors. Són programes com ara *El lloro*, *el moro*, *el mico* i *el senyor de Puerto Rico*, *El matí de Catalunya Ràdio*, *L'esport al punt*, *Futbol a Catalunya Ràdio*, *La nit dels ignorants*, *Versió original*, *Pasta gansa* o *Problemes domèstics*. Formats que han acabat convertint-se en referents per al mitjà radiofònic. Com no podia ser altrament, per mitjà d'aquest gran ventall de programes rellevants han passat

molts dels periodistes més representatius de Catalunya. Josep Cuní, Antoni Bassas, Ramon Pellicer, Miquel Calçada, *Mikimoto*, Josep Maria Bachs, Lluís Canut o Ramon Barnils comparteixen l'experiència d'haver treballat a Catalunya Ràdio en un moment o un altre de la seva vida. Molts d'aquests programes i periodistes històrics es poden tornar a sentir actualment al programa *Els 25*, que Catalunya Ràdio emet el dissabte d'1 a 2 del migdia i que repassa la història de l'emissora catalana.

Noves emissores. Des que fou creada, Catalunya Ràdio s'ha ampliat amb la creació de tres noves emissores especialitzades. A l'emissora principal, cal afegir-hi també Catalunya Informació, Catalunya Música i iCat FM. Catalunya Informació va néixer l'any 1992 amb la intenció que tothom qui ho necessités estigués informat al moment d'allò que passa al món, fos l'hora que fos. Això l'ha fet imprescindible a la gran majoria de redaccions de tots els mitjans de comunicació que volen estar pendents de l'actualitat. Actualment, s'ha convertit en l'emissora líder d'audiència a la seva categoria, amb una mitjana de 92.000 oients diaris, segons el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura (BCC). Aquesta emissora va significar un avenç tecnològic molt important per a Catalunya Ràdio, perquè va ser la primera de digitalitzar-se totalment. A més, ha permès de reorganitzar la programació d'informatius i ara es fa tota des de Catalunya Informació. Per una altra banda, Catalunya Música va aparèixer uns quants anys abans; concretament començava les emissions al maig del 1987. Especialitzada en música clàssica, l'emissora ofereix habitualment concerts de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, a més dels principals cicles musicals de l'Auditori de Barcelona, el Palau de la Música i el Gran Teatre del Liceu. Segons el BCC, té una mitjana de 56.000 oients diaris, cosa que la converteix també en líder de

la seva categoria. L'última d'arribar ha estat iCat FM, que va néixer per Sant Jordi del 2006 i que és una de les apostes més innovadores de Catalunya Ràdio. S'ha convertit en el laboratori d'experimentació per a les noves tecnologies de Catalunya Ràdio. És el lloc on es proven les innovacions, sobretot relacionades amb internet, perquè després, si funcionen, puguin ser traspassades a la resta d'emissores. ICat FM és la barreja total entre internet i ràdio: a l'emissió tradicional a través dels aparells de ràdio s'hi afegeix la programació en línia per internet, on es pot consultar immediatament gran quantitat d'informació sobre allò que sona en aquell moment. A més, des de la pàgina web es pot accedir a quatre canals diferents de música, que van des del jazz a la música feta exclusivament a Catalunya, o un recull de diverses músiques del món. L'evolució d'iCat FM és prou positiva i consolida l'èxit de les diverses emissores de Catalunya Ràdio, ja que, segons el BCC, ha disposat d'una mitjana de 41.000 oients diaris i més de 24 milions de visites a la pàgina web durant l'any passat.

Actes commemoratius. Per a celebrar aquest vint-i-cinquè aniversari, Catalunya Ràdio prepara un gran nombre d'actes commemoratius, entre els quals es destaquen, a més de l'emissió de programes especials com per exemple *Els 25*, grans actes relacionats amb la cultura, l'ecologia i la solidaritat.

El tret de sortida va ser el cap d'any passat, quan, al final de les campanyes des de la torre Agbar de Barcelona, es va il·luminar i va mostrar els logotips de la televisió i la ràdio públiques catalanes amb la inscripció "vint-i-cinc". Però el primer acte destacable va ser el passat 30 de març, quan es va dur a terme la iniciativa "Plantem el futur", que va consistir a plantar 35.000 arbres arreu de Catalunya i que va significar el 12% de la quota de plantació anual d'arbres assignada a Catalunya per part del programa de les Nacions Unides pel Medi Ambient (PNUMA). El vessant més solidari encara s'ha de definir, però probablement se centrarà en una programació especial el dia 20 de juny en què s'in-

Inauguració de les instal·lacions de Catalunya Ràdio el 7 de juliol de 1983, amb Jordi Pujol, Miquel Calzada, Mikimoto, Carles Pérez i Magda Llorba.

Realitzadors de l'actual temporada, 2007-2008, presentada a la Fundació Miró el mes d'agost passat.

tentaran recaptar fons per fer possibles un seguit de projectes, com ara la creació d'emissores de ràdio en indrets on hi ha llengües que no tenen un mitjà oficial. De moment, sembla difícil que aquestes actuacions es puguin dur a terme, perquè molts d'aquests indrets tenen unes característiques polítiques complicades. A més, durant l'any Catalunya Ràdio s'afegirà a una gran diversitat d'actes, tot i que la festa central serà el 20 de juny, coincidint amb la primera emissió, i consistirà en diferents programes especials i una festa de cloenda al Teatre Nacional de

Catalunya. "Aquell dia els programes aniran com els autobusos amb les banderetes, és a dir, faran referència als 25 anys i, per acabar, farem un espectacle al TNC; malgrat que encara no se'n pugui avançar el contingut, serà un espectacle molt radiofònic i teatral", afirma Sarsanedas. Aquest no serà pas l'últim acte. L'espectacle piromusical de les festes de la Mercè d'enguany també anirà dedicat a la commemoració d'aquest vint-i-cinquè aniversari.

Gerard Pruna